

www.ayurvedopedia.in

MUHS UNIVERSITY EXAMINATION QUESTION PAPERS

To download previous years question papers of MUHS -

1. Visit www.ayurvedopedia.in
2. Click over Menu > Digital Library > University Question Papers
3. You can now download yearwise question papers for free

BAMS Students Helpline

- Email - support@ayurvedopedia.in
- WhatsApp - +91 9420697079

03231 A

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2016

DRAVYAGUN VIGYAN – I

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

- a) वातज व्याधीत रसांचा सेवनक्रम लिहा.
Write Raśa Sevan Krama in Vataj vyadhi.
- b) 'अष्टविध वीर्य' लिहा.
Write 'Astavidha Veerya'.
- c) 'गुरु गुणाची' व्याख्या व कर्म लिहा.
Write definition and Karma of 'Guru guna'.
- d) 'द्रव्य' प्राधान्याच्या कोणत्याही 3 युक्त्या लिहा.
Write any three yuktis of 'Dravya' Pradhanya.
- e) 'पंचतिक्त' या मिश्रक गणातील द्रव्य लिहून या गणाचे प्रमुख कर्म लिहा.
Write contents and pramukha karma of 'Panchtikta'.
- f) रसरक्तु संबंध स्पष्ट करा.
Explain Rasaritu Sambandha.

P.T.O.

03231 A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any **six** out of seven) :

- शांरंगधर संहितोक्त भैषज्य सेवन काल लिहा.
Write Bhaishajya Sevan Kala according to Sharangdhara Samhita.
- राजनिघंटुनुसार द्रव्यनामकरणाचे आधार लिहा.
Write Dravyanamkaran Adhara according to Rajnighantu.
- 'मेध्य' कर्म सोदाहारण स्पष्ट करा.
Explain 'Medhya' karma with example.
- 'दीपन' कर्म उदाहरणासह स्पष्ट करा.
Explain 'Deepan' karma with examples.
- चरकोक्त द्रव्यसंग्रह काल लिहा.
Write Dravya Sangraha Kala according to Charaka.
- 'Pharmacokinetics' व 'Pharmacodynamics' यांच्या व्याख्या स्पष्ट करा.
Define 'Pharmacokinetics' and 'Pharmacodynamics' of drug.
- 'वत्सनाभ' या द्रव्याचा शोधन विधी लिहा.
Write Shodhan Vidhi of 'Vatsanabha'.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any **three** out of four) :

- कर्ता, काल, वर्गसंख्या, वैशिष्ट्ये या मुद्द्याच्या आधारे 'भावप्रकाश निघंटू' चे सविस्तर वर्णन करा.
Write in detail about 'Bhavprakasha Nighantu' according to following points.
Karta, Kala, Vargasanakhya and Vaisheesty.
- 'विपाक सिद्धान्त' सविस्तर वर्णन करा.
Explain in detail 'Vipaka Siddhanta'.
- उत्पत्ती, लक्षण, गुण, कर्म, अतियोग व रसकर्मापवाद या मुद्द्याच्या आधारे मधुर रस स्पष्ट करा.
Utpatti, Lakshan, Guna, Karma, Atiyoga and Rasakarmapvad according to these points. Write in detail about Madhur Rasa given below.
- आधुनिक शास्त्रानुसार 'Routes of Drug Administration' सविस्तर वर्णन करा.
Write in detail about 'Routes of Drug Administration' according to modern sciences.

03231 B

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2016

DRAVYAGUN VIGYAN – II

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) (5×3=15)
Short answer question (any five out of six) :
- a) आग्वध संग्रहविधी लिहा.
Write sangrahavidhi of Aragwadha.
 - b) 'ज्वरघ्न कर्म' करणाऱ्या ३ द्रव्याची लॅटीन नांवे लिहा.
Write latin names of three 'Jwaraghna Karma' dravya.
 - c) 'गोक्षुर' या द्रव्याचे ३ पर्याय अर्था सहित लिहा.
Write 3 paryay of Gokshur with meaning.
 - d) 'कुचला' या द्रव्याचा शोधन विधी लिहा.
Write shodhana vidhi of 'Kuchala'.
 - e) 'अस्थीशुंखला' या द्रव्याचे लॅटीन नांव, फॅमिली व प्रमुख कर्म लिहा.
Write latin name, family and pramukha karma of 'Asthishrunkhala'.
 - f) 'गंभारी फलाचा' रस, वीर्य, विपाक लिहा.
Write rasa, veerya, vipaka of 'Gambhari Phala'.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- a) पिपळी या द्रव्याचे प्रकार वर्णन करून प्रमुख कर्म स्पष्ट करा.
Write types of Pippali and explain its pramukh karma.
- b) भल्लातकाचे रसायन कर्म स्पष्ट करा.
Explain Rasayan karma of Bhallataka.
- c) शाल्मली, शल्लकी, कुमारी, शाल व सरल यांच्या निर्यासाची नांवे लिहा.
Write names of Niryas of following dravya's – Shalmali, Shallaki, Kumari, Shal and Saral.
- d) 'पुनर्नवा' या द्रव्याचे प्रकार वर्णन करून शोथघ्न कर्म स्पष्ट करा.
Write types of 'Punarnava' and explain it's Shothghna karma.
- e) 'गुंजा' या द्रव्याचे प्रकार, लॅटीन नांव, प्रयोज्यांग व प्रमुख कर्म लिहा.
Write types, latin name, prayujya anga and pramukh karma of 'Gunja'.
- f) 'अश्वगंधा' व 'शतावरी' या द्रव्याचे शुक्रधातु वरील कर्म स्पष्ट करा.
Explain karma of 'Ashwagandha' and 'Shatavari' on shukra dhatu.
- g) केशर, कर्पूर, उशीर, कमल व वचा यांचे उत्पत्तीस्थान लिहा.
Write Utapatti sthana of Keshar, Karpoora, Ushira, Kamal and Vacha.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- a) गण, कुल, पर्याय, लॅटीन नांव, स्वरूप, दोषघ्नता, रोगघ्नता, गुणकर्म, आमयिक प्रयोग, मात्रा व कल्प या मुद्यांच्या आधारे 'गुडूचि' या द्रव्याचे सविस्तर वर्णन करा.
Write in detail about 'Guduchi' with respect to Gana, Kula, Paryaya, Latin name, Swarooma, Doshaghnata, Rogghnata, Gunakarma, Amayik Prayoga, Matra and Kalpa.
- b) गण, कुल, पर्याय, लॅटीन नांव, स्वरूप, दोषघ्नता, रोगघ्नता, गुणकर्म, आमयिक प्रयोग, मात्रा व कल्प या मुद्यांच्या आधारे 'हरितकी' या द्रव्याचे सविस्तर वर्णन करा.
Write in detail about 'Haritaki' with respect to 'gana, kula, paryaya, latin name, swarooma, doshaghnata, rogghnata, gunakarm, amayik prayoga, matra and kalpa.
- c) वर्णन करा :
i) कस्तुरी ii) शाक वर्ग iii) मृगशृंग
Explain :
i) Kasturi ii) Shaka varga iii) Mrigasringa
- d) खालील द्रव्याचे पर्याय अर्था सहित लिहा.
i) आमलकी ii) गुग्गुळ iii) मरीच iv) वासा v) मंजिष्ठा
Write paryaya (synonyms) of following dravya's with their meaning.
i) Amalki ii) Guggulu iii) Maricha iv) Vasa v) Manjistha

03232 A

Second B.A.M.S. 2012 Examination, Winter 2016
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) **Draw diagrams wherever necessary.**
 - 6) **Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.**

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)
Short answer question (**any five** out of six) :
- a) पंचामृत पर्पटीची घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा.
Write ingredients and uses of Panchamrita parpati.
 - b) डमरू यंत्राचे आकृतीसह वर्णन व उपयोग लिहा.
Describe Damaruyantra with diagram and uses.
 - c) रत्न व उपरत्नांची नावे लिहा.
Write names of Ratnas and Uparatnas.
 - d) मित्रपंचक परिभाषा व महत्त्व लिहा.
Write paribhasha and importance of mitrapanchak.
 - e) त्रिभुवनकीर्ती रसांची घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा.
Write ingredients and uses of Tribhuvanakeerti Rasa.
 - f) अभ्रकाचे प्रकार लिहा.
Write types of Abhraka.

P.T.O.

D. डमकयंत्र प्रकरण/आ/३५

E. १५.६१. घटकद्रव्य/३५

C. रत्न व अश्वत्थामा नाके

F. अश्वत्थामाचे प्रकार

03232 A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- आरोग्यवर्धिनी गुटीकेची घटकद्रव्ये, निर्माणविधी, गुणधर्म व उपयोग लिहा.
Write ingredients, nirmanvidhi, properties and uses of Arogyavardhini Gutika.
- ग्रह व रत्न संबंध व रत्नदोष लिहा.
Write Graha and Ratna relation (sambandha) and Ratnadosh.
- शिलाजित्ने सविस्तर वर्णन करा.
Describe Shilajit in detail.
- विषाची परिभाषा, वर्गीकरण व विषशोधनाचे महत्व लिहा.
Write paribhasha, classification of Visha and importance of Vishashodhana.
- हरतालचे पर्याय, प्रकार व शोधन लिहा.
Write synonyms, types and shodhana of Haratala.
- मुषा निरुक्ति व प्रकार लिहून वज्रमुषा आकृतीसह वर्णन करा.
Write nirukti and types of Musha and describe Vajramusha with diagram.
- ताम्रचे विशेष शोधन व मारण विधी लिहा.
Write Vishesh Shodhan and Maranvidhi of Tamra.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- पारद अष्टसंस्काराचे सविस्तर वर्णन करा. ✓
Write Ashtasamskara of parada in detail.
- महारसांची नावे लिहून माक्षिकाचे पर्याय, प्रकार, शोधन, मारण व उपयोग लिहा.
Write the names of Maharasa and write synonyms, types, shodhan, marana and uses of Makshika.
- खल्वीरस कल्प निर्माणातील भावना संस्काराचे महत्व लिहून आनंदभैरव रस व हिंगुलेश्वर रसाची घटकद्रव्ये, मात्रा, अनुपान व उपयोग लिहा.
Write importance of Bhavana Sanskar in Khalvirasakalpa Nirman and write ingredients, matra, anupan and uses of Anandabhairava rasa and Hinguleswara.rasa.
- पुटाची व्याख्या, प्रकार, महत्व लिहून गजपुट व वालूका पुटाचे आकृतीसह वर्णन करा.
Write definition, types, importance of puta and describe Gajaputa and Valuka Varaha puta with diagram in detail.

Replace
the
word

—

03232 B

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2016
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – II

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : **(5×3 =15)**
Short answer question (any five out of six) :
- a) वासापुटपाक वर्णन करा.
Describe Vasaputpaka.
 - b) आयुर्वेदीय औषधांच्या विविध कल्पांचा सवीर्यतावधी लिहा.
Write Saviryatavadhi of various dosage forms of Ayurvedic medicine.
 - c) षडंगपानीय घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा.
Write ingredients and uses of Shadangpaniya.
 - d) सर्जरस मलहर निर्माणविधी लिहा.
Write method of preparation of Sarjarasa Malhar.
 - e) नेत्रतर्पण विधीचे सविस्तर वर्णन करा.
Describe method of application of Netratarpan.
 - f) गुडूची सत्त्व निर्माण व उपयोग लिहा. ✓
Write the method of preparation and uses of Guduchi satwa.

P.T.O.

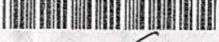

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : (6×5 = 30)
Short answer question (any six out of seven) :
- a) स्नेहपाकविधी लिहून त्रिफला घृताचा निर्माणविधी वर्णन करा.
Write Snehapakvidhi and describe method of preparation of Triphala ghrutha.
- b) क्षार निर्माण विधी लिहून क्षाराचे प्रकार लिहा. ✓
Write preparation method and types of Kshara.
- c) सौवीरक व कांजीक कल्पनेचे निर्माणविधी व उपयोग लिहा.
Write preparation method and uses of Sauvirkaka and Kanjika Kalpana.
- d) चूर्णकल्पना म्हणजे काय ? चूर्णकल्पनाचे विविध प्रकार लिहा. ✓
Define Churnakalpana. Write different types of Churnakalpana.
- e) औषधी व सौंदर्य प्रसाधन अधिनियम, 1940 व नियम, 1945 चे महत्त्व लिहा.
Write the importance of Drug and Cosmetic Act, 1940 and Rules, 1945.
- f) क्वाथ कल्पनेचा उपकल्पनांची नावे लिहा. अर्जुन क्षीरपाकाचे वर्णन करा.
Write names of upkalpanas of Quath kalpana. Describe Arjun Kshirpaka.
- g) खालील कल्पांचे घटकद्रव्य, मात्रा व उपयोग लिहा :
i) दशांगलेप
ii) पंचकोलफांट
iii) धान्यक हिम.
Write ingredients, therapeutic dose and uses of following Kalpas :
- i). Dashangalepa
ii). Panchkolphanta
iii) Dhanyak Hima.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) : (3×15 = 45)
Long answer question (any three out of four) :
- a) पंचविध कषाय कल्पना कोणत्या ? क्वाथ व फांट कल्पनेचे सविस्तर वर्णन करा.
Name the Panchvidha Kashaya Kalpanas. Describe Quath and Phanta Kalpana in details.
- ✓ b) अवलेह कल्पनेची व्याख्या लिहा. अवलेह कल्पनेचे सिद्धी लक्षणे लिहा. च्यवनप्राशावलेह कल्पाचे घटकद्रव्ये, निर्माणविधी, आमायिक प्रयोगमात्रा व उपयोग लिहा.
Define Avaleha. Write Avaleha Siddhi Lakshanas. Describe in detail the contents, method of preparation, therapeutic dose and uses of Chyavanprashavaleha.

c) संधान म्हणजे काय ? संधान सिद्धी लक्षणे व संधान भेद लिहा. द्राक्षारिष्ट व दशमूलारिष्ट घटक द्रव्ये, मात्रा व उपयोग लिहा.

What is the meaning of Sandhana ? Write types and Siddhi lakshana of Sandhan Kalpana. Write ingredients, therapeutic dose and uses of Draksharishta and Dashamoolarishta.

d) खालील कल्पांचे घटकद्रव्य, मात्रा व उपयोग लिहा :

- i) हिंवाष्टक चूर्ण
- ii) नवायस लोह
- iii) तंडुलोदक
- iv) चित्रकादी वटी
- v) वासावलेह.

Write ingredients, therapeutic dose and uses of following formulations :

- i) Hingwashtaka churna
- ii) Navayas loha
- iii) Tandulodak
- iv) Chitrakadi vati
- v) Vasavaleha.

ayurvedopedid.in

03233

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2016

AGADTANTRA, VYAVAHAR-AYURVED EVUM VIDHIVAIDYAK

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

Instructions : 1) Use **blue/black** ball point pen **only**.2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.3) **All** questions are **compulsory**.4) The number to the **right** indicates **full** marks.5) Draw diagrams **wherever** necessary.

6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer questions (any five out of six) :

a) विषव्याख्या.

Definition of visha.

b) आधुनिक शास्त्रानुसार दग्ध व्रणाचे प्रकार. ✓

Types of burns as per Modern Science.

c) मृत्यूकालिक अभिसाक्ष.

Dying deposition.

d) स्थावरविषाचे अधिष्ठान. ✓

Sthavar visha adhisthan.

e) प्रतिविष प्रकार.

Types of antidotes.

f) समन्स.

Summons.

P.T.O.

03233

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer questions (any six out of seven) :

a) गुंजा विषाची लक्षणे. ✓

Signs and symptoms of Gunja visha.

b) वैद्याची साक्ष. ✓

Witness of a Doctor.

c) ग्राहक संरक्षण कायदा 1986 थोडक्यात लिहा. ✓

Write in short Consumer Protection Act 1986.

d) मृत्यूचे प्रकार. ✓

Types of death.

e) आयुर्वेदानुसार सविष सर्पांचे प्रकार थोडक्यात लिहा. ✓

Write in short types of poisonous snakes according to Ayurved.

f) श्वासावरोधजन्य मृत्यूचे न्यायवैद्यकीय महत्व. ✓

Medicolegal importance of Asphyxial deaths.

g) शवपरीक्षणचे उद्देश. ✓

Aims of postmortem examination.

ब।

a) विषव्यापार

(6×5=30)

b) आधुनिक - दंडावलीचे प्रकार

c) Dying deposition

d) रशावर विषाचे अर्थिकत्व

e) Types of antidote

f) Summons.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

Long answer questions (any three out of four) :

a) कुचला विषाची मारकमात्रा, मारक काळ, विषलक्षणे, चिकित्सा व शवपरीक्षण सविस्तर लिहा. ✓

Write in detail fatal dose, fatal period, signs and symptoms, treatment and postmortem findings of Kuchala visha.

b) बलात्काराची व्याख्या लिहून आरोपीचे वैद्यकीय परीक्षण सविस्तर लिहा. ✓

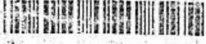
Write the definition of rape and describe in detail medical examination of rape accused.

c) विष प्रभाव बदलण्याची कारणे सविस्तर लिहा. ✓

Write in detail causes modifying the action of poison / Visha Prabhava.

d) Pre Natal Diagnostic Testing Act सविस्तर लिहा. ✓

Write in detail Pre Natal Diagnostic Testing Act.

03234

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Winter 2016

CHARAK SAMHITA (Purvardha)

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

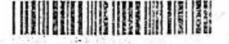
(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

- a) त्रिविध रोगमार्ग.
Trividha Roga marga.
- b) आप व वायु महाभूतात्मक शारीर भाव.
Aapa and Vayu Mahabhutatmaka sharir bhav.
- c) छाया विषयक आरेष्ट लक्षण. ✓
Chhaya vishayak arista lakshan.
- d) गर्भोपघातकर भाव. ✓
Garbhopghatkar bhav.
- e) प्राकृत व विकृत वर्ण लिहा.
Write prakrut and vikrut varna.
- f) जीवात्म्याचे लक्षण.
Jiwatmyache lakshan.

P.T.O.

03234

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) ओजोत्पत्ती व ओजक्षयाची कारणे व लक्षणे लिहा.

Write Karanas and Lakshanas of Ojottpatti and Ojakshaya.

b) मन विषय व कर्म.

Mana vishay and karma.

c) छायाविषयक अरिष्ट.

Chhayavishayak arishta.

d) दिवास्वाप योग्य, अयोग्य व्यक्ति.

Divaswap Yogya, Ayogya Vyaktti.

e) प्राणवह स्रोतस दुष्टी, हेतु व लक्षणे.

Dushti, hetu and Lakshana of Pranavaha strotas.

f) स्वभावोपरम वाद.

Swabhavoparam vada.

g) मल, मूत्र वेगधारण लक्षणे व चिकित्सा.

Lakshana and Chikitsa of Mala, Mutra vegadharan.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) विरुद्ध द्रव्य परिभाषा लिहून विरुद्धान्नाचे प्रकार सोदाहरण लिहा.

Write definition of Viruddha dravya and write types of Viruddha Aanna with example.

b) स्नेह प्रकार, गुण, अनुपान मात्रा व स्नेहन योग्य, अयोग्य व्यक्ति लिहा.

Write types, Guna, Anupan Matra of Sneha and Snehan Yogya and Ayogya person.

c) "हिताशी स्यान्मिताशी स्यात्कालभोजी जितेन्द्रियः" सूत्र स्पष्ट करून विषमाशन व क्षयजन्य राजयक्ष्माचे हेतू, सम्प्राप्ती व लक्षण लिहा.

Explain above sutra and write Hetu, Samprapti and Lakshan of Vishamashan and Kshayjanya Rajayakshma.

d) अष्टविध आहार विधिविशेषायतन लिहा.

Write Astavidha Ahara Vidhivisheshayatan.

03221 A

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016

SWASTHAVRITTA – I

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

Instructions : 1) Use **blue/black** ball point pen **only**.

2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.

3) **All questions are compulsory.**

4) The number to the **right** indicates **full marks**.

5) Draw diagrams **wherever** necessary.

6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

a) रोगोद्भवन काल वर्णन करा.

Describe about Incubation period.

b) स्वास्थ्य रक्षणात सदवृत्ताचे महत्त्व वर्णन करा.

Explain the importance of sadvritta for maintenance of health.

c) नस्य व धूमपानाचे फायदे सांगा.

Write benefits of nasya and dhoompana.

d) अन्न परिरक्षण पद्धती सांगा.

Explain methods of food preservation.

e) मलेरिया प्रतिबंधक उपाय सांगा.

Describe preventive measures for malaria disease.

f) पाणी मृदु करण्याच्या पद्धती सांगा.

Describe methods for removing hardness of water.

P.T.O.

03221 A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : (6×5=30)

Short-answer question (any six out of seven) :

- व्याधींचा प्रत्यक्ष संक्रमण मार्ग वर्णन करा.
Explain direct transmission modes of diseases.
- सक्रिय व निष्क्रिय व्याधिक्रमत्वातील फरक सांगा.
Distinguish between active immunity and passive immunity.
- जल शुद्धिकरण केंद्रातील जलद निस्यंदक स्वच्छकरण्याचा विधी वर्णन करा.
Describe the method of washing of rapid sand filter in a water purification plant.
- आदान काल व विसर्ग कालातील फरक सांगा.
Distinguish between adan kala and visarg kala.
- कुप्रसंगज व्याधिची नावे सांगून फिरग व्याधि हेतु व लक्षणे सांगा.
Write the names of Kuprasangaja vyadhis and describe causative agent and symptoms of syphilis.
- शवविनाशाच्या विविध पद्धती सांगून कोणतीही एक पद्धती गुण दोषा सह वर्णन करा.
Name the different methods of dead body disposal and describe merits and demerits of any one method in detail.
- स्वास्थ्यनाशक व्यवसाय म्हणजे काय ते सांगून कत्तलखान्याचे वर्णन करा.
What are offensive trades ? Describe a slaughter house.

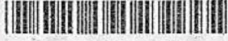
SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) : (3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- वर्षा ऋतुचर्या वर्णन करा.
Describe varsha ritucharya.
- 'एडस' व्याधिचा हेतु संक्रामक मार्ग लक्षणे, प्रतिबंधात्मक व नियंत्रणात्मक उपाय वर्णन करा.
Describe causative agent, modes of transmission, symptoms and control methods and prevention of AIDs.
- आहाराचे मूल घटक सांगून प्रथिन, स्नेह व कर्बोदकांचे वर्णन करा.
Write the names of proximal principal and describe protein, fats and carbohydrate.
- वायु चे महत्त्व सांगून संगठन व प्रविजन (प्रकार) पद्धतीचे वर्णन करा.
Write the importance of vayu and its composition. Describe types of ventilation.

03221 B

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
SWASTHAVRITTA – II

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

a) युनिसेफची कार्ये लिहा.

Write down functions of UNICEF.

b) राष्ट्रीय लसीकरण कार्यक्रमांतर्गत समाविष्ट लसींची मात्रा, देण्याच्या वेळा सांगा.

Write National immunization schedule with dose and time.

c) जिल्हा आरोग्य प्रशासनाचे विभाग लिहा.

Write the departments of District Health Administration.

d) कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट लिहा.

Write the aims and objectives of Family Welfare Programme.

e) मृत्तिका चिकित्सा-कृति व उपयोग लिहा.

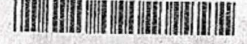
Write down method of mud application and indications of Mud therapy.

f) सर्वांगासन कृति व परिणाम लिहा.

Write procedure and indication of Sarvangasan.

P.T.O.

03221 B

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) हठयोगानुसार योग सिद्धिकर व योग असिद्धिकर भाव लिहा.

Write the Yoga Siddhikar and Yoga Asiddhikara Bhavas according to Hathayog.

b) जागतिक आरोग्य संघटनेची कार्ये वर्णन करा.

Write the functions of World Health Organization.

c) प्रसूतिपूर्व तपासणी व सल्ला या विषयी लिहा.

Write about the advice and investigations in antenatal care.

d) तांबी बसविण्याची योग्य अयोग्यता लिहा.

Write indications and contraindication of Copper T.

e) प्राथमिक आरोग्य सेवेचे (PHC) चे घटक लिहा.

Write elements/components of Primary Health Care.

f) मृत्युदर कमी होण्याची शास्त्रीय कारणे लिहा.

Write scientific causes of decline in death rate.

g) निसर्गोपचारानुसार आहार लिहा.

Write Diet mentioned in Naturopathy.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) परिवार कल्याण कार्यक्रम लिहा आणि अतिजोखमेच्या माता व त्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाय लिहा.

Write Family Welfare Programme and also write high risk mothers and their preventive measures.

b) षट्शुद्धिक्रियांची नावे लिहून प्रकार सांगा. कोणत्याही २ क्रिया विस्तृतपणे लिहा.

Mention the names and types of 6 Shuddhikriyas. Write any two Kriyas in brief.

c) आरोग्य सांख्यिकीची व्याख्या लिहून त्याकरीता माहितीचे संकलन, डेटा मांडणीच्या पद्धती व उपयुक्तता याबद्दल लिहा.

Write definition of health statistics and also write its methods, collection and presentation of data, benefits and application of health statistics.

d) विविध राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रम लिहा आणि क्षयरोगासाठी असलेल्या आर.एन.टी.सी.पी. (रिवाइस्ड नॅशनल ट्युबरक्युलोसिस प्रोग्रॅम) बद्दल माहिती लिहा.

Write various National Health Programmes and also write information about Revised National Tuberculosis Programme in detail.

03222A

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
DRAVYAGUN VIGYAN – I

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary**.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

a) द्रव्याचे योनिभेदाने वर्गीकरण लिहा. ✓

Write classification of dravya according to yonibhed.

b) “पंचपल्लव” घटक द्रव्ये, गुणकर्म व उपयोग लिहा. ✓

Write ingredients, gunakarma and uses of Panchapallava.

c) प्रशस्त भेषज वर्णन करा. ✓

Write Prashasta Bsheshaja.

d) रसांचा औषधीप्रयोगक्रम सकारण लिहा.

Write Aushadhiprayogakrama of Rasa along with reasons.

e) चरकोक्तं शोथहरं महाकषायातील द्रव्य लिहून त्याचे कार्य स्पष्ट करा.

Write the name of dravyas in Charakokta shothahara mahakashaya and explain the action of shothahara mahakashaya.

f) रस व विपाकातील फरक स्पष्ट करा. ✓

Explain difference between Rasa and Vipaka.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा)

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) ग्राही व स्तम्भनातील फरक सोदाहरण स्पष्ट करा.

Explain difference between Grahi and Sthambhana along with examples.

b) धन्वन्तरीनिघण्टुचा कर्ता, काल, वर्ग संख्या आणि वैशिष्ट्ये लिहा.

Write brief on author, time, varga sankhya and salient features of Dhanvantari Nighantu.

c) "विपाक कर्मनिष्ठया" स्पष्ट करून त्रिविध विपाकाचे दोष, धातु, मलावरील कार्य लिहा.

Explain meaning of "Vipak Karmanishthaya" and define Trividha vipak action on Dosha, Dhatu and Malas.

d) अग्र्यौषध वर्ग उदाहरणासह स्पष्ट करा.

Explain Agryoushadha Varga with example.

e) राजनिघण्टु मतानुसार द्रव्याच्या नामकरणाचे हेतू स्पष्ट करा.

Write the parameters of dravyas according to Rajanighantu.

f) "अष्टविधवीर्य" वर्णन करा.

Describe Ashtavidhaveerya.

g) संस्कार व युक्ति या गुणाचे चिकित्सेतील महत्व स्पष्ट करा.

Explain the importance of sanskar and yukti guna in chikitsa.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) भैषज्यसेवनकालाचे चिकित्सेतील महत्व सांगून विविध आचार्यमतानुसार भैषज्यकालाचे सविस्तर वर्णन करा.

Write the importance of Bhaishajyasevankala in chikitsa and describe the bhaishajyakala according to Acharyas.

b) 'वीर्य' शब्दाची निरुक्ति, लक्षण, स्वरूप, वीर्यसंख्या, वीर्यसंख्येविषयी मतमतांतरे, विशिष्ट कर्म, वीर्योपलब्धि हेतू, या मुद्द्यांच्या आधारे वीर्याचे सविस्तर वर्णन करा.

Write in details about "Veerya" with the help of "Veerya nirukti, Lakshan, Swarupa, Veerya Sankhaya, Veeryasankhyavada, Vishishtakarma and Veeryaupalabdhi hetu.

- c) उत्पत्ति, लक्षण, गुणकर्म, अतियोग, रसकर्मापवाद आणि स्कंध या मुद्द्यांच्या आधारे अम्ल रसाचे वर्णन करा.

Write in details about Amlarasa with the help of Utpatti, Lakshana, Gunakarma, Atiyoga, Rasakarmapavada and Skandha.

- d) खालील कर्म उदाहरणासह स्पष्ट करा.

- i) चरकोक्त लेखनीय गण
- ii) अनुलोमन कर्म
- iii) केश्य कर्म
- iv) विकासी कर्म.

Explain the following Karmas with examples.

- i) Charakokta Lekhaniya Gana
 - ii) Anulomana Karma
 - iii) Keshya Karma
 - iv) Vikasi Karma.
-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

Write in detail about the following :-

ayurvedopedia.in

03222 B

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
DRAVYAGUN VIGYAN – II

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3 = 15)

Short answer question (any five out of six) :

a) 'अश्वगोल' द्रव्याचे अन्नवह स्रोतसावरील कार्य लिहा.

Write the karma of 'Ashwagol dravya' on digestive system.

b) अतिविषा द्रव्याचे तीन संस्कृत नावे, प्रमुख कर्म व प्रयोज्यअंग लिहा.

Write three Sanskrit names, main action and useful part of Ativisha dravya.

c) भल्लातकाची मात्रा, विषाक्तता, सेवनास अयोग्य व्यक्ती लिहा.

Write dose, toxicity and contraindicated persons for consuming Bhallataka.

d) शाल्मली उपयुक्त अंग लिहून प्रमुख कर्म लिहा.

Write useful parts and main action of 'Shalmali'.

e) गुडूचीचे लॅटिन नाव, गुणकर्म, दोषघ्नता लिहा.

Write Latin name, gunkarma and doshagnata of Guduchi.

f) कोणतेही तीन कृमिघ्न द्रव्य लिहून त्याचे उपयुक्त अंग व मात्रा लिहा.

Write any three Krimighna dravya, its useful part and dose.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- a) शतावरीचे स्वरूप लिहून प्रमुख कर्म लिहा.
Write swarup and main action of Shatavari.
- b) गोकशुर या द्रव्याचे लॅटिन नाव, प्रकार लिहून शोथ व्याधीवरील कार्य स्पष्ट करा.
Write Latin name, types of Gokshur and explain its action on Shoth vyadhi.
- c) हृदयरोगात उपयोगी तीन द्रव्याची नावे लिहून कार्यकारण मिमांसा लिहा.
Write three drugs useful in heart disease and its Karyakaran Mimansa.
- d) हरीतकीचा चरकोक्त गण, रसपंचक सांगून ऋतुहरीतकी वर्णन करा.
Write Charakokta Gana, Raspanchak of Haritaki and explain Rutuharitaki.
- e) 'निंब' या वनस्पतीचे रस, वीर्य, विपाक, रासायनिक संघटन लिहून बाह्यकर्म व कल्प लिहा.
Write ras, virya, vipak, rasayanik saghatan, external uses and kalpa of 'Nimba'.
- f) जातीफल या द्रव्याचे उपयुक्त अंग व रोगघ्नता लिहा.
Describe useful parts and rogaghnata of Jatiphal.
- g) पुनर्नवा स्वरूप व रासायनिक संघटन लिहा.
Write swarup and chemical composition of Punarnava.

SECTION - B

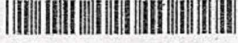
(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- a) द्रव्यगुण सिद्धान्ताच्या आधारे 'विडंग' ह्या द्रव्याचे विस्तृत विवेचन करा.
Write in detail description of drug 'Vidanga' with the help of Dravyagun Siddhant.
- b) 'अर्श' व्याधीत उपयोगी कोणत्याही तीन द्रव्य लिहून एकाचे सविस्तर वर्णन करा.
Write any three drugs used in piles (Arsh) and explain one drug in detail.
- c) 'आमलकी' या द्रव्याचे गण-कुल, परिचय, मुख्य पर्याय, स्वरूप, गुण, दोषघ्नता, रोगघ्नता, मात्रा व कल्प वर्णन करा.
Write gana, kula, parichaya, main synonyms, swarup, guna, doshaghnata, rogaghnata, dose and kalpa of 'Amalaki'.
- d) ट्युबरक्युलोसिस मध्ये उपयोगी आधुनिक कोणत्याही तीन औषधी द्रव्याचे वर्णन करा.
Explain any three modern medicine drugs useful in tuberculosis.

03223 A

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016

RASSHAstra EVUM BHAISHAJKALPANA – I

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

a) रसपर्पटी निर्माण विधी लिहा.

Write preparation process of Rasa-Parpati.

b) गैरीक शोधन लिहा. ✓

Write Gairik Shodhana.

c) 'अंजन' प्रकार लिहा.

Write types of Anjana.

d) जयपाल शोधन लिहा.

Write Jaipala Shodhana.

e) रत्नदोष लिहा.

Write Ratna doshas.

f) कोष्ठीकांचे प्रकार लिहून उपयोग लिहा.

Write types of Koshtika and its uses.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven)

(6×5=30)

- शिलाजिताचे प्रकार व उपयोग लिहा.
Write types and uses of Shilajita.
- पारद ग्राह्याग्राह्यत्व लिहा. ✓
Write Grahyagrahyatva of Parada.
- ताम्र सामान्य शोधन लिहून उपयोग लिहा.
Write Tamra Samanya Shodhana and its uses.
- हिंगुळ शोधन लिहून उपयोग लिहा.
Write Shodhana and uses of Hingula.
- प्रवाळ पिष्टी निर्माण व उपयोग लिहा.
Write preparation and uses of Prawala pishti.
- पाताल यंत्र साकृती वर्णन करून उपयोग लिहा.
Describe patala yantra with diagram and write its uses.
- कज्जली निर्माण विधी लिहून उपयोग लिहा. ✓
Write preparation method and uses of Kajjali.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

- उपरसद्रव्यांची नांवे लिहून हरताळाचे पर्यायी नांवे, प्रकार, रासायनिकसूत्र, शोधन, भस्मनिर्माण लिहून, त्याचा एक कल्प वर्णन करा.
Write the name of Upa-Rasa dravyas and describe Synonyms, Types, Chemical formula, Shodhana, Bhasma Nirmana and write any one kalpa in detail.
- धातुंचे प्रकार लिहून 'लोहधातु' सविस्तर वर्णन करा.
Write types of Dhatus and describe Lohadhatu in detail.
- 'सुधावर्ग' लिहून 'शंख' व प्रवाल सविस्तर वर्णन करा.
Write 'Sudhavarga' and describe 'Shankha' and Prawala in details.
- रत्ननिरुक्ती व रत्नोपरत्ने लिहून 'माणिक्य' रत्न सविस्तर वर्णन करा.
Write Ratnanirukti and Ratnoparatne and describe Manikya Ratna in detail.

03223 B

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
RAS SHASTRA EVUM BHAISHAJKALPANA – II

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary**.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)

Short answer question (**any five** out of six) :

- a) गंधक मलहर निर्माण लिहून, उपयोग लिहा. ✓
Write preparation process of Gandhak Malahara and its uses.
- b) स्नेह मूर्च्छना म्हणजे काय ते लिहून त्याचे उपयोग लिहा.
What is Sneha murcchana ? Write its uses.
- c) लेप प्रकार लिहून दशांग लेपाची घटकद्रव्ये लिहा.
Write types of Lepa and ingredients of Dashanga Lepa.
- d) शतधौत घृत निर्माण विधी व उपयोग लिहा. ✓
Describe preparation method of Shatdhout Ghruta and its uses.
- e) यवागू प्रकार थोडक्यात वर्णन करा.
Describe types of Yavagoo in short.
- f) सन्धान प्रकार व संधानीय द्रव्ये लिहा. ✓
Write types of sandhana and write sandhaniya dravyas.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- स्नेह प्रकार लिहून; स्नेहसिद्धी परीक्षा लिहा. ✓
Write types of sneha and sneha siddhi pariksha.
- त्रिफला मषी निर्माण व उपयोग लिहा. ✓
Write Triphala mashi Nirmana and its uses.
- गुग्गुळ प्रकार व गुग्गुळ शोधन लिहा. ✓
Write types and shodhana of Guggula.
- अपामार्ग क्षार निर्माण व उपयोग लिहा. ✓
Write preparation method of apamarga kshara and its uses.
- क्वाथ परीभाषा लिहून क्वाथाच्या उपकल्पनांची नावे लिहा.
Write paribhasha of kwatha and name of Kwatha Upkalpana.
- मान प्रकार लिहून मान परीभाषा लिहा.
Write types of mana and mana paribhasha.
- रसक्रिया निरुक्ती लिहून गुडूची घन निर्माण लिहा. ✓
Write Rasakriya Nirukti and preparation of Guduchi Ghana.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- 'चूर्ण कल्पना' सविस्तर वर्णन करून हिंवाष्टक चूर्ण निर्माण, मात्रा, अनुपान, सेवन काल लिहा.
Describe choorna kalpana in detail and write preparation process, doses, anupana, sevan kaal of Hingvashtaka choorna.
- नेत्र बाह्योपचार सविस्तर वर्णन करा.
Describe Netra Bahyopachara in detail.
- पंचविध कषाय कल्पना सविस्तर वर्णन करा.
Describe panchavidha kashaya kalpana in detail.
- 'मुखकल्पना' सविस्तर वर्णन करा.
Describe Mukha Kalpana in detail.

03224A

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
ROGA VIGYAN EVUM VIKRITI VIGYAN – I

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw **diagrams wherever** necessary.
 - 6) **Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.**

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

- a) इंद्रियप्रदोषज विकार लिहा.
Write Indriya Pradoshaja Vikara.
- b) उपशय-अनुपशयाचे महत्व वर्णन करा.
Explain importance of Upashaya-Anupashaya.
- c) साम वायु वर्णन करा.
Describe Saam Vayu.
- d) रोगस्य निदानार्थकरत्वं म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.
What is Rogasya-Nidanarthakaravam ? Explain.
- e) मेदोवह स्त्रोतोदुष्टी लक्षणे लिहा.
Write Medovaha strotodushti Lakshana.
- f) अग्नीपरीक्षण कसे करावे ?
How Agniparikshana is done ?

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- सुश्रुतानुसार त्रिदोषांचे संचय-प्रकोप-प्रसर लक्षणे लिहा.
Write Sanchay-Prakopa and Prasara lakshanas of Tridosha according to Sushruta.
- दोष कोष्ठ गती व शाखा गतीची कारणे लिहा.
Write etiological factors of Dosha Koshttha and Shakha Gati.
- व्याधीक्षमत्वाची व्याख्या व प्रकार लिहा.
Write definition and types of Vyadhikshamatva.
- स्रोतोदुष्टीचे सामान्य हेतु व लक्षणे लिहा.
Write samanya hetu and lakshana of srotodushti.
- व्याधीघटक वर्णन करा.
Describe Vyadhighataka.
- क्ष-किरण परीक्षा वर्णन करा.
Describe Radiological (X-Ray) Examination.
- ओजोविकृती वर्णन करा.
Describe Ojovikruti.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- निदानपंचक म्हणजे काय ? त्याचे रोगविनिश्चयातील महत्त्व लिहा.
What is Nidanpanchak ? Write its importance of Rogavinichhaya.
- आमाची व्याख्या व आमोत्पत्तीची कारणे, लक्षणे लिहा. साम-दोष लक्षणे लिहा.
Define Ama, explain causes and symptoms of Aam. Write Sam-dosha lakshanani.
- रोग-रोगी परीक्षा विधी सांगून अष्टविध परीक्षेचे सविस्तर वर्णन करा.
Write Roga-Rogi pariksha vidhi and describe Ashtavidha pariksha in detail.
- प्राणवह स्रोतोदुष्टीचे हेतु व लक्षणे लिहा. प्राणवह-स्रोतस परीक्षा विधी सविस्तर लिहा.
Write Pranvaha Srotodushti hetu and lakshana. Explain the methods of examination of Pranvaha Srotas.

03224 B

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016

ROGA VIGYAN EVUM VIKRITI VIGYAN – II

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1) लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

a) विषमज्वर सम्प्राप्ति व भेद लिहा.

Write Samprapti and types of Vishamjwar.

b) 'Typhoid Fever' थोडक्यात लिहा.

Explain in short 'Typhoid Fever'.

c) कुष्ठातील दूष्यसंग्रह लिहा.

Write Dushyasangrah of Kustha Vyadhi.

d) 'हृत्शूल' (Angina Pectoris) लक्षणे लिहा.

Write signs of 'Angina Pectoris'.

e) कामला व्याधितील प्रयोगशालेय परीक्षण.

Laboratory investigations in Kamla (Jaundice).

f) 'ग्रंथि' आणि 'अर्बुद' ह्यातील भेद लिहा.

Explain difference between 'Granthi' and 'Arbuda'.

P.T.O.

03224 B

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

Short answer question (any six out of seven):

(6×5=30)

a) त्रिविध राजयक्ष्मा वर्णन करा.

Explain 'Trividha Rajyakshma'.

b) 'Parkinson's disease' वर्णन करा.

Explain Parkinson's disease.

c) प्रवाहिका व्याधि सम्प्राप्ति व प्रकार लिहा.

Explain Samprapti and types of Pravahika.

d) कृमिचे प्रकार लिहा.

Write classification of 'Krimi'.

e) आनाह, आध्मान, आटोप यातील फरक स्पष्ट करा.

Explain difference amongst Anaha, Adhman and Atopa.

f) 'उन्माद' व 'अपस्मार' यातील भेद लिहा.

Explain difference between 'Unmad' and 'Apasmar'.

g) अवबाहुक आणि विश्वाची यातील भेद लिहा.

Difference between 'Awabahuk' and 'Vishwachi'.

SECTION - B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

Long answer question (any three out of four):

(3×15=45)

a) संधिशूल लक्षणाचे व्यवच्छेदक रोगनिदान (Differential Diagnosis) लिहून संधिशूलामध्ये केली जाणारी विविध परीक्षणे लिहा.

Write differential diagnosis of 'Sandhishul' and various investigation carried out in Sandhishool.

b) ग्रहणी व्याधिचे निदानपंचक वर्णन करा.

Explain Nidanpanchak of 'Grahani Roga'.

c) पांडू व्याधि हेतु, प्रकार, सम्प्राप्ति लिहून 'Anaemia' प्रकार वर्णन करा.

Write causes, types and samprapti of Pandu Roga and describe classification of 'Anaemia'.

d) मेदोवह स्रोतसचे व्याधि लिहून प्रमेह व्याधि- हेतु, सम्प्राप्ति व प्रकार व परीक्षणे लिहा.

Write diseases of Medovaha Shrotas. Describe 'Prameha Vyadhi' - Hetu, Samprapti, types and its laboratory investigations.

03225

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
AGADTANTRA, VYAVAHARAYURVED EVUM VIDHIVAIIDYAK

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any Question Paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

- a) विधीवैद्यक शास्त्राची व्याख्या लिहा.
Write definition of "Vidhivaidyak".
- b) संशयित विषबाधेत वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे कर्तव्य.
Duties of a medical practitioner in case of suspected poisoning.
- c) ऑर्गॅनो फॉस्फरस कंपाऊंड विषाक्ततेची चिन्हे व लक्षणे. ✓
Signs and symptoms of organophosphorus compounds poisoning.
- d) कंठपिडनाचे प्रकार. ✓
Types of strangulation.
- e) नपुंसकतेचे न्याय वैद्यकीय महत्त्व. ✓
Medicolegal importance of Impotency.
- f) समन्स.
Summons.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- धतुरा विषाक्ततेची चिकित्सा व न्यायवैद्यकीय महत्त्व लिहा.
Treatment and medicolegal importance of Dhatura poisoning.
- अलर्क विषाक्ततेची लक्षणे व प्रतिरोधात्मक चिकित्सा लिहा.
Symptoms and preventive treatment of Alarka Visha.
- आधुनिक शास्त्रानुसार मद्याच्या अवस्था वर्णन करा.
Stages of Alcohol according to modern science.
- न्यायालयात साक्ष कशाप्रकारे नोंदविली जाते.
Procedure of recording of Evidence.
- ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ मधील विधीवैद्यकाशी संबंधित माहिती लिहा.
Important provisions from Consumer Protection Act, 1986 related to forensic medicine and medical jurisprudence.
- कवटीवरून लिंग निर्णय कसा घ्याल ते लिहा.
Sex determination by skull.
- न्यायवैद्यकातील मानसशास्त्रानुसार उन्मादाचे वर्गीकरण करा.
Classification of insanity according to forensic psychiatry.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- आधुनिक शास्त्रानुसार सर्पाचे वर्गीकरण, लक्षणे, चिकित्सा व न्यायवैद्यकीय महत्त्व वर्णन करा.
Write down the classification, its symptoms, management and medicolegal importance of sarpa (Snake) according to modern science.
- विषाची व्याख्या लिहून विषक्रिया बदलण्याची कारणे सविस्तर लिहा.
Write the definition of poison and causes modifying the action of poison in detail.
- जलनिमज्जत मृत्यूविषयी सविस्तर वर्णन करा.
Write down details of death due to drowning.
- बलात्काराची व्याख्या लिहून बलात्काराने पिडीत स्त्रीचे वैद्यकीय परीक्षण सविस्तर लिहा.
Write the definition of rape and medical examination of rape victim in detail.

03226

Second B.A.M.S. (2010) Examination, Winter 2016
CHARAK SAMHITA (Purvardha)

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3 =15)

Short answer question (any five out of six) :

a) दोष शाखेतून कोष्ठात येण्याची कारणे. ✓

Reasons by which dosh goes toward Kosta from Shakha.

b) निराग्नी स्वेद.

Niragni Swed.

c) जनपदोद्वंसक विकृत जलाचे लक्षण. ✓

Janapadodwansak Vikrut Jal Lakshana.

d) प्राकृत वायु कर्म.

Prakrut vayu karma.

e) प्रकृती विकृती प्रकार. ✓

Prakruti vikruti prakar (types)

f) व्यायाम व्याख्या व लाभ. ✓

Vyayam definition and its benefits.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- आप्त लक्षण व आप्तज्ञेयज्ञान.
Apta lakshana, gyan knowledgeable by Apta.
- विरुद्धान्न प्रकार.
Types of virudhanna.
- गर्भज मातृज-पितृज भाव.
Garbhaj Matruj Pitruj Bhav.
- प्रमेह सम्प्राप्ती व कफज प्रमेह प्रकार व लक्षणे.
Prameha samprapti, types and lakshana of kaphaj prameha.
- धूमवर्ती निर्माण व प्रयोगविधी.
Prayogvidhi and preparation of Dhumvarti.
- कृतान्न वर्ग.
Krutanna varga.
- गुरु आणि लघु व्याधीत पुरुष.
Guru and Laghu vyadhit purush.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- आम परिभाषा लिहून आमजनित व्याधीचे सविस्तर वर्णन करा.
Write definition of Ama and describe Ama Janit Vyadhi.
- षड्विध उपक्रमांच्या परिभाषा लिहून लंघन उपक्रमाचे सविस्तर वर्णन करा.
Write definition of shadvidha upakrama each and describe langhan briefly.
- पंचनिदानाचे वर्णन करून सम्प्राप्तीचे सविस्तर वर्णन करा.
Write panchanidan and describe samprapti briefly.
- बस्ति व्याख्या, प्रकार लिहून निरुह बस्ति विधी सविस्तर लिहा.
Write definition and types of Basti and describe niruha basti vidhi in detail.